Ն՝ 600 — 1879 ՅՈՒԼԻՍ 3 ՇԱԲԱԹ — ԻԲԻՆՋԻ ՄԷՆԷ

ԹԷՐԱԷՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԻՎՈՍՏԸ ԲՈԼՍԻԳԻՈՅԻ ԻԼՄԻՑԻ ՎԷ ՄԻԼԻՑԻ ՎԷ ՍԱՒՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՎԱՂԷՊԱ ՏԵՐ

ԱԳՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Մէջիտիէ 20 ղրուշան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՆՋԻՒՆ

Պիր տարիվայ	140 ղ.
Ամիսը այլազ	75 »
Իւչ այլազ	40 »

Վիլայաթա եւ Հայաստան Օսմանիա եւ էֆրէնճ քօսթասը իւչ իրսալ օրունանագլար իչիւն,

Պիր տարիվայ	200 ղ.
Ամիսը այլազ	110 »
Իւչ այլազ	60 »

Բօսթա իւճրէթի տարիվ տիր։

(Պատճառ 60 Բարա)

ԼՈՆԴՈՆ ՖԻՑԱԹԼԱՐ
Գէնէր սարիրը իչիւն՝

1 վէ 2 ինճի սահիֆէլերէ	5 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ	4 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ	2 »

ԻԹԹԱՐ. Գանգա, Հիրքէր վէ ամմուրու սարրաֆիյէյէ այիւ օյան իրանաթըն ալէնը արրասը

2 վէ 3 ինճի սահիֆէլերէ	6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ	4 »

Զիյատէ մրուտէթի իչիւն իրանաթա այրը քազարլըգ օյուր։

Մէվատը նաֆիյայա տայիր պէնտէր մէճճանէն գապուլ օրունանագ վէ տէրճ օրունմայան էվրագ, իատէ օրունմայանագ։

(Պատճառ 60 Բարա)

Իտարէխանէսի վէ մահթասասը, Սթամպօլտա Գասը Ալի ճատաէսինատէ էսկի Գասը Զապթիյէ մուդիրը քէօշէսինատէ Նուամիրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ամմուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատա հազրնատա։ Միւտիրի զաղէթա Տիզրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օրունանագը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքեթիպին տաքի անրն նարինա կէոնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 3 ՅՈՒԼԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Սուրէթը մուգաննէնէ վէ ֆէվգէլատէտէ օլարագ հէր կիւն ագտ իտիլմէքտէ օլան մէճլիսը խասալար, Մըսրը վէ Եունան մեսէլէլերի կիպի, մէսայիլի միւհիմմէնին միւզաքէրէսի սրրասընտա ահվալը մալիյէ հադդընտա տախ պաղը միւզաքէրաթլա ուղրաշմագտա տըրլար։ Խուսուսու իլէ ահվալը մալիյէնին էսասը մագամընտա օլան մէսքիւքեաթըն թէվէիտ ու իսլահը հադգընտա, Մ. Ֆրէմինին իթմիչ օլուղու թէքլիֆլէր, Պաղը Ալինին նազարը տըդգաթընը ճէլլ իթմէքտէ տիր։ Շէօյլէ քի,

Տիւնքի կիւն Պաղը Ալիտէ, զաթը ալի հաղրէթը սաարազամինին Ջահթը ըիյասէթինտէ, պաղը վիւքէյայի ֆիխամ հազարաթընտան միւրէքքէպ օլարագ, պիր գօմիսիոնու մախսուս ագտ օլունմուշ, վէ պու գօմիսիոնտա, Ֆըրանսանըն Գրէտի Ֆոնսիէ նազարը սապգդ Մ. Ֆրէմի թարաֆընտան թէվֆիտի մէսքիւքեաթ մատէսինէ տայիր կէչէնէրտէ իթա գէլընմըշ, օլան լայիհա մուվագգաթա, միւմանիլէյհ Ֆրէմի տախ հազրը պուլունտուղու հալտէ, մէյտանը միւզաքէրէյէ վազ օլունմուշ տուր։

Իշպու թէվֆիտի մէսքիւքեաթ մատատէսինէ տայիր զաղէթալարտա վէրիլէն մալիւմաթ բէք նօգսան օլտուղունտան, վէ պաղը զաղէթալար տախ, միւմանիլէյհին եալընըզ պագրը ադէյի սաֆթր պիր մատէնէ թէպտիլ իտէճէյի կիպի սէհվիւեաթ նէշր իթմիշ օլտուգլարընտան, իյղահը մատատէյէ լիւզումու գավի կէօրիւմիւշ, վէ ալընան մալիւմաթը մէվտուգէ չունան իպարէթ պուլունմուշ տուր։ Շէօյլէ քի,

Պիր միւտատէթտէն պէրու, խազինէի ճէլիլէլի մալիյէտէ միւնզրա օլան ըսլահաթը մալիյէ գ՝ օմիսիոնու թարաֆընտան թանզիմ օլունուպ, խիւլասասը պաղը զաղէթալարտա կէօրիւլէն ըսլահաթը մալիյէ բրօկրամընտա՝ ճագ չէյ, էվվէլ պէ էվվէլ եաբը։ Ն մէսքիւքեաթը մէվճուտէնը։ Ն օրթատան գալարբրլմասը յա Էվրոբանըն հէր թարաֆընտա թէտավիւլ իտէպիլէճէք սուրէթտէ հիսապը աշարէ (սիմէմ տէսիմալ) իւզէրինէ եէնիտէն ալթուն վէ կիւմիւշ վէ պագրը, վէ եախոտ դէէլ վէ այիր սիքքէ պասըլմասը լիւզումու կէօսթէրիլմիշ, վէ սիքքէլէրին չիմտիկի պուլունտուղու հալտէն խազինէյի ճէլիլէեէ քիւլի զարար օլտուղու սէրահէթէն պէեան օլունմուշ օլմադը, ըսլահաթը մէդքիւրէնին մէվգիի իճրայէ վազը նէյեէ մէնութ օլտուղը Մ. Ֆրէմիտէն խթիֆնամա օլունմասը իւղէրինէ, մումանիլէյհ մէսքիւքեաթը Օսմանիյէեէ տայիր օլան մալիւմաթ վէ եվրագը խազինէի ճէլիլէտէն վէ տէվայիրի տայիրէտէն քէնտիսինէ իթա վէ թէպտիլիմ օլունմասընը, վէ պու օլմատըգճա, պու պապտէ սուրէթը գաթիյէտէ պիր լայիհա իթա իտէմէեէճէյինի պէեան իթմիշ, վէ մալիւմաթ վէ եվրագը մաթլուպէ հէնուզ հազրը օլմատըղընտան, պիր մուգավէլէնամէի մուվագգաթ միւվագգաթ թանզիմ օլունմասը, վէ իւչ մահ զարֆընտա թարաֆէյն թէշէպպիւսաթը լազրմէնին իճրասը սըյլա պիր լայիհաը գաթիյէնին իթա իտիմէսի Մ. Ֆրէմիյէ թէքլիֆ օլունմուշ տուր։

Մումայիլէյհ իշպու թէքլիֆ իւղէրինէ, միւտատէթի մէդքիւրէ զարֆընտա մաթլուպ օլան լայիհանընը թանզիմինի տէրիհտէ իտէրէք, վէ ֆագաթ քէնտիսինին թեահհիւտ իթմէյի չէրայիթի, սայիրլէր տախ գապուլ իթմէյի հալտէ, քէնտիսինին ըիճհանիյէթի օլմադըղը վէ մուղայիրի հալինտէ մէսարիֆ նամըյա քէնտիսինէ եիւզ պին ֆրանգ իթա օլունմասընը թալէպ իթմիշ, վէ թանզիմ իթմիշ օլտուղու մուգավէլէնամէյի մուվագգաթ միւսվէտատէսինատ, խազինէի ճէլիլէնին սէնէվի ադէտ ֆարգընտան 2,323,000 լիրա միւսթէֆիտ օլաճաղընը, վէ պունտան մատատա խազինէտէն պիր ադէտ չըգմայարագ թէվֆիտի մէսքիւքեաթընը իճրասը ադրպինտէ տերհալ խազինէնին իլի միլիոն լիրա գաղանաճաղընը կէօսթէրմիշ, վէ պունուն տա իճրասընը մուգավէլէնամէի գաթիյէնին իմզալանտըղը կիւն խազինէեէ 6 միլիոն ֆրանգ թէսլիմիյլէ թէէմին իթմէք իսթէմիշ տիր։

Իշթէ պու կիւնքի կիւն թահթը միւզաքէրէտէ պուլունան մուգավէլէնամէ պունտան իպարէթ օլուպ, անճագ իշպու մուգավէլէնամէտէ իլի թարաֆ տախի պիր վէճհ իլէ թէահհիւտ ալթընա կիրմէտիյինտէն, վէ հաթթա տէվլէթը Սալիյէնին պէօյլէ պիր միհիմմ մատատէի մէվգիի իճրայէ վազ իթմէք արզուսունա պուլունտուղունու էրբաբանընը էրպ՝ պաղը մալիյէսի կէօրտիւքտէ, էմնիյէթը ումումիյէ բէք զէյատ թէզայիւտ իտէճէկի աշիքքար պուլունտուղունան, վէ պու մատատէ խսէ, պու կիւն տէյիլ իսէ եարընը իճրասը էլզեմ օլան պիր մատտէ օլուպ, պունուն մուհասսէնաթը թահթը իլթիպահտա օլմասընդընան, պիր ան էվվէլ մէվգիի իճրայէ վազը արզուսունը։ Մ. Ֆրէմինին չալսընա կէլինճէ, միւմանիլէյհ 40 սէնէտէն պէրու ահվալը մալիյէյի էրբաբա իլէ ուղրաշըպ, պու պապտէ մէհարէթի ումումա մալիւմ օլտուղունտան, վէ կէչէնէրտէ, Սըրպիսթանտա իւչ կիւն իդամէթ իթտիկի հալտէ, 14 միլեօն ֆրանգ։ Սըրպընը մէսքիւքեաթընընը տարպընը իլթիզամ իթտիքտէն պաշգա, պիր Պանգ Նասիոնալ թէշքիլի, վէ պիր տէ Սըրպիա չըմենտրֆէրլէրինին ինշասընընը թէմէլլէրինի վազ իթմիշ օլտուղունտան, վէ էրբաբա սէրմայէտարանը նէզտինտէ բէք միւթէպէր պուլունտուղունտան, պուրատա տախ վագը օլան թէքլիֆաթընը, մէմլէքէթէ նաֆի օլտուղունա շիւպհէ եօգ տուր։ Եարընը տախ պիր ֆրգրայի մախսուսէ իլէ, Մ. Ֆրէմի վէ Մ. Զարիֆի թարաֆլարընտան, այրը այրը օլարագ, պիր իսթիդրաճ ադալընա տայիր վէրիլմիշ օլան լայիհալարընը միւնտէրիճաթընընը նէտէն իպարէթ պուլունտուղունա, ալընան մալիւմաթը մէվսուգէ իւղէրինէ, տերճ իտէճէյիզ։

* * *

Ղարպ տէվլէթլէրի՝ Մըսրը վէրիլէճէք ֆէրման հադգընտա իթիրաղ իթմէք իլէ պէրապէր, պիր թարաֆտան տախ Մըսրտաքի օլան մէնֆաաթլարընը թէէմին իչիւն պիր գօնթրոլ գօմիսիոնունուն թէշքիլինէ չալըշմագտա տըրլար։ Խըտիվ հազրէթլէրի, պու գօմիսիոնուն թէշքիլինի գապուլ իտէրէք, անճագ՝ ճիտտի սուրէթտէ իշ կէօրմէսինի շարթ գօմուշ տըր։ Խըտիվի ճէտիտին պու շարթը քէնտիսինին տախ ճիտտի իշլէր կէօրմէք է. մէլու արզուսունտա պուլունտուղունա պիր տէլիլտիր։ պինաէն ալէյհ Էվրոբա տէվլէթլէրի Մըսրը ճիտտի սուրէթտէ իսլահը արզու իթտիքլէրի հալտէ, իշպու գօմիսիոնուն ահվալը մալիյէեէ աշնա վէ միւգթէտիր զէվաթ թաեին իտէրէք, հէմ քէնտի մէնֆաաթլարընը թէէմէն վէ հէմ Մըսրընը ահվալը մալիյէսինի իսլահ իլէ ինթիզամը ահվալինէ խըզմէթ իթմիշ օլուրլար։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

(Պու սոպահ կէլէն Բէլէկրաֆլար)

Ֆիլիպէ 13 յուլիս

Պու կիւն սօն Թուս սահէրլէրի՝ էրքեանը հարպկէ իլէ պէրապէր հարէքէթ իթմիշլէր տիր։ Հէրէքէթը միւտիրան՝ վէ բուհանիլէր վէ Ֆիլիպէ իլէ հէվալիյէն պիր խայլի էհալի՝ մէրզում ասքէրլէրի սէլամատ իչիւն տէմիր եօլ սիթասիոնընա կիթմիշլեր տիր։

Լոնտրա 14 յուլիս

Լօրտլար դամարասընտա Մարքիսը Սալիզպուրի՝ վուգուս պուրան պիր սիվալէ ճէվապէն տիյօր քի, գօնթ Շուվալօֆընը թէէմինինէ կէօրէ Բուլանիսատա հիչ պիր Բուս ասքէրի գալմամըշ տըր, վէ Բրութ չայընընը զարպ ճիհէթինտէ պուլունան ասքէր սէրդարագ Վարնա վէ Պուրգազա իրսալ օլունուպ՝ օրտան սէֆիրէլերէ իրքէտագ օլունմուշ տըր։ Միւշարիվ՝ Մարքիզ՝ տիւնքի կիւն սօն Բուս նէֆէրինին Ֆիլիպէ՝ էն հարէքէթ իթմիշ օլտուղունու տէկէան իտէրքէ խաթմը քէլմամ իտիյօր։

Տեյլի Թէլէկրաֆը Թէէմինէն բիվայէթինէ կէօրէ, Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա՝ Մըսրտա Մ. Մ. Կոշէն վէ Ֆուսէր իլէ պէրապէր թէտգիգաթ գօմիսիոնընը եէնիտէն թէէսիս իթմէկէ գարար վէրմիշլէր տիր։ Պու գօմիսիոն տախի օյուպ, ալ օրունմայաճագ տըր։

Լոնտրա 14 յուլիս

Մէճլիսի մէպուսանտա խարիճիյէ միւսթէշարը Մ. Պուրդ՝ վագը օլան պիր սիվալէ ճէվապէն, Բուսլարընն Մէրվ իւզէրինէ եիւբիւմէք նէյէթինէ պուլունտուղարընը ինգիլար իտիյօր։

Բրութըն ճէնուպ ճիհէթինտէ պուլունան արազինին Բուսլար թարաֆընտան միւտատէթը մուայէնէ գարարընտա թահլիյէ օլունմասը իչիւն, հիւքիւմէթին մուամէլէի սիրիյամաթիզլէյէտէ պուլունմասընը թալէպ իտէն պիր թէքլիֆի՝ լօրտլար գամարասը՝ ռէյէ միւրաճաաթ իթմէքտէյին ռէտտ իթմիշ տիր։

Պէրլին 14 յուլիս

Ռէսմի.— Մ. Հօֆման թիճարէթ վէ նաֆիա, Մ. Բուլթամէր՝ մէզահիպ, Մ. Լուսիուս՝ զիրաաթ նէզարէթլէրինէ, վէ Մ. Մայպաի տախ սէմիր եօլար միւսիրիյէթինէ նասսպ օլունմուշլար տըր։

(Լէվանդ Հէրալտ մախսուս Բէլէկրաֆ)

Լոնտրա 14 յուլիս,

Բրէնս ծէրմանի նարօլէօն՝ հազրը պուլունտուղու քրէնս Լուլինին ճէնազէսինէն սոնրա, սապպագ իսրաթօրիչա Լօժէնիյէ վիկիթա վիրմէք իւզէրէ օլունան տավլէթ։ վէ թէքլիֆի գապուլ իթմէմիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻՅԻ

Տիւն մէճլիսի միւքելլա ֆէվզէլ ատէ օլարագ Եունան մեսէլէսի իչիւն ինիզատ իթմիշ տիր։

— Բարիզ սէֆիրի Սաֆվէթ բաշա կէչէնտէ՝ Մ. վատինկթոն տախի հազրը օլտուզու հալտէ ճիւմհուր ըէիսինին հուզուրունա չըգմըշ տըր։

— Վիլայէթ ատլիյէ միւֆէթթիշլէրիյէ մահէմմէ մէմուրլարընը պիր գաչ կիւնէ գատար մէմուրիյէթ էմրլերի վերիլէճէյինատէն, նիհայէթ սէքիզ կիւնէ գատար կիթմէյէ հազրը օլմալարը տիւն սապահ Ալիյէ միւսթէշարը վահան էֆ. հազրէթլերի թարաֆընտան չէտիտէն թէնպիհ օլունմուշ տուր։

— Տամատ Մահմուտ բաշա, թէպտիկի հավա իչիւն Զէշմէտէ իդամէթ իտէճէքմիշ։

—Տիւնքի կիւն պաղը միւքելա վէ մէմուրլարին վէ զէվաթը միւթէպէրէ հազրը օլտուգլարը հալտէ, մէքթէպլը Սուլթանիյէնին թէվզիի միւքելաֆաթ ըէսմի իճրա օլունմուշ վէ միւտիրի խալիլ էֆ. կիւզել պիր նութ խրատա իթմիշ տիր։

Իշպու թէվզիի միւքելաֆաթտա, չակիրտանտէն Հոն Սթիվընս, ֆորթու գալ ցավհանէսանա, թէլեան վէ թրիքա նամ թալէպէ չահատէթնամէ ալարագ, մէքթէպտէն չըգմըշլար տըր։

—Բարա թարաֆընտան թըրնօվատա պիր մէմուր պուլունուրուլճագմը։

—Լէվանդըն պէեանընա կէօրէ, Ալեգօ բաշա վէ հէյէթը միւսիրանտա պուլունան Պուլկարլար իլէրուտէ հիչ պիր էճնէպի մէմուր գուլլանմամագա գարար վէրմիշլեր տիր։

—Ինկիլթէրրա, Եունան մեսէլէսինտէ Հատիլէթլէր արասընտա պիր իթթիֆագ հասըլ իթմէք իչիւն պաղը շարթլարը թէվասսութ իթմէյի Պաղը Ալիյէ թէքլիֆ խայօր իմիշ։

—Տիկէր տէվլէթլեր Մըսրը իշլերինին թէսվիյէսինի ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսանըն ըէյլերինէ պրագմըշլար տըր։

—Արնավուտ մէպուսլարը Ապտիլ վէ Մէհմէտ Ալի պէյլեր, տիւնքի կիւն Պաղը Ալիտէ ագտ օլունան մէճլիսի վիւքելաա ճէլլ պույրուրմուշլար տըր։

—Շէհր էմանէթի միւֆէթթիշ վէ չալուշլարընճա պիր իսլահաթը ճէտիտէ, էմանէթը մէզքիւրէ իսլահաթ գօմիսիոնընտա միւզաքէրէ օլունայօր իմիշ։

—Պուլայիր խաթիհքեաճաթընտա պիր գըշլա եաբըլըբ, պունուն մէսարիֆի ինշայէսի ճիվար էհալի թարաֆընտան թէսվիյէ օլունմուշ տուր։

Մէսմուաթա կէօրէ, պագդրըն իթթիպարը բէք զէյատ թէտենի իթմիշ օլտուղունտան ատալը, սագալար, սուճուլար, Շիրքէթի խայրիյէ, սէպզէվաթընընը, պալըգճընը վէ լուսթրաճընը մէճիտիյէ երիմի ղրշ հիսապըյլա իճրէթ ալաճագլար իմիշ։

ԻԴԱՄԷԻ ՏԱՎԱ
ՎԷ
ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ ՃԻՎԱՆ ԷՖ.

Իլան իթթիսիմիզ վէճհէ, տիւնքի կիւն մուհաքէմէ օլունմագ իւզրէ վէքիլիմիզլէ պէրապէր մահքէմէյէ ապիմէթ իթմիշ իսէք տէ, միւտատիմիզին եալընըզ պիրատէրի Ֆրան ագա կէլմիշ, վէ կէչէն կիւնքի մուհաքէմէտէ թալէպ օլունան իթհամամէի կէթիրմիշ օլուպ, էվրագը մէզքիւրէ գրաաթ օլունտուղտան սոնրա, բէիս էֆէնտիսինին պաղը սիւալլար իչրատա պույուրմասը իւզէրինէ, մումայիլէյհ Ֆրան ագա վէքիլինին կէվմէսինի սէրմիյան իթթիյինտէն, մուհաքէմէմիզ պու կիւնէ թէէխիր օլունմուշ տուր։

ՊԷՐԼԻՆ ԱՀՏՆԱՄԷՍԻՆԻՆ ՏԷՎՐԻ ՍԷՆԷՎԻՍԻ

—

ԹԻՒՐՔԻԱ ԸՍԼԱՀԱԹԸ

Պու՝ կիւն 1879 ալաֆրանկա ճուլիս 13, (1) Պէրլին ահտնամէսինին իմզալանմասընդն պիրինճի տէվրի սէնէվիսի տիր, չիւնքի տէրխաթը իտիլէճէյի վէճհ իլէ, Պէրլին ահտնամէսի կէչէն սէնէ Պէրլինտէ ալաֆրանկա յուլիսին 13նճի կիւնիւ իմզա իտիլմիշ իտի։

Պու մինասիպէթլէ ասրմրզդն էն պէօյիւք ասարը տիբլօմաթիդիյէսինտէն պուլունան չու ահտնամէնին տէրէճէի իճրասը խուսուսունա ումումէն պիր աթֆը նազար իթմէք թապի օլտուղունտան, մուխթասարէն պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէք իսթէրիկ։

Ատէթա պիր ֆուրթունալը տէնիղտէ սէյահաթ իտէն կէմի կիպի, Պէրլին ահտնամէսի թարիխի իմզասընտան պու կիւնէ տէկին էնվաի զավայիլ վէ պուհրանլա միւրուր իտէն սէնէ զարֆընտա չօգ միւշքիլաթ վէ մուխթարաթա օղրամըշ վէ չօգ գաղալար սավուշտուրմուշ տուր։ Պաղէն ատէթա ֆէ-աֆ ատտ օլունտու, պաթաը պիթտի տէնտի, պաղէն գուվվէթ պուլտու, ֆագաթ վէլհասըլ իճրա օլունմայա պաշլատը։ Պունունլա պէրապէր, շուրասընը տա իսթար իթմէքտէն ՝կէրի տուրամայըշ քի, հէնուզ պիր սէնէ մուգատտէմ թապիյէթ հալինտէ պուլունմուշ օլան պիր մէմլէքէթտէ պիր իմարէթ թէշքիլ իտէն վէ այրը այրը իւշ իմարէթլէրէ իսթիդալ վէ էհալէթին պիրիսինէ մուխթարիսէէթ վէրէն վէ հէման պիր տէվլէթին մէմլէքէթինտէն իւշ տէվլէթէ վէ իւշ իմարէթէ արազի թախսիս վէ թագսիմ իտէն վէ Բարիս ահտնամէսինին պիր խայլը նօգթալարընը լաղվ վէ թատիլ իտէն, վէ պիր թագըմ մէսաիլի տուէլիյէի մուհիմմէ հագգընտա եէնի դարարլար վէրէն վէ էինէ պիր թագըմ ուսուլ վէ ատաթը ճարիյէյի թէպտիլ իտէն Պէրլին ահտնամէսի, քէնտի ճինսինտէ էն ճէսիմ վէ պիթթապ իճրասը էն միւշքիլ ահտնամէլէրտէն պուլունմաղա, սուհուլէթլէ իճրա օլունմայաճաղը թա էվվէլինտէն թախմին իտիլմէքտէ իտի, վէ ֆիլվաղի պիր ազ սօնրա կէօրիւլմիւշ օլտուղու վէճհ իլէ, մէգքիւր ահտնամէեի իմզա իտէն մուրախխասլարտան պիրի (միւթէվէֆա Մէհմէտ Ալի բաշա) ահտնամէնին իճրասընա տայիր պիր մէմուրիյէթ տէրիւհտէ իտէրէք, օ եօլտա թէլէֆ օլտու, վէ սայիր պաղը ահքեամը միւհիմմէնին իճրասը սէպէպլիյլէ տէ էբէյիճճ գանլար տէօքիւլտիւ։

Պու չէյլէր՝ հէնուզ էրպաղը միւթալանընն ֆիքրինտէն չըգմամըշ օլմաղ կէրէք օլտուղունտան, պիզ օլ պապտէ ըսրար իթմէեճէյիզ։

Պէրլին ահտնամէսինին հավի պուլունտուղու 64 գլթա պէնտլէրտէն պիր թագըմը մէսայիլի միւհիմմէեէ վէ մէնաֆիի ումումիյէեէ միւթէալլիգ օլտուղու կիպի, պիր թագըմը տախի մէվատտը խուսուսիէեէ միւթէալլիգ տիր քի, պու իքինճի գըսմընն իճրաաթընտա միւշքիլաթ օլմայըպ, վագթընտա իճրա եախօտ մուճիպինճէ մուամէլէ օլունուր։

(1) Պու պէնտիկի բազար կիւնիւ եազըմըշ տըր։

իմտի պունլարը պէրթարաֆ իտէրէք, անճաղ պիրինճի գըսմընն հավի պուլունտուղու պէնտլէրի կէօզէն կէչիրէճէք օլուրսաղ, պու պիր սէնէ զարֆընտա հէնուզ աթիտէքի պէնտլէրին իճրա օլունմամըշ օլտուղունու կէօրիւրիւզ։—

Էվվէլա,—Ահտնամէնին 11նճի պէնտինին պիր գըսմը, քի Պուլկարիսթան իմարէթի տախիլինտէ գալան Վարնա, Շումնու, Ռուսճուգ, Սիլիսթրէ, Նիգօպօլիս վէ Վիտին գալէլէրինին, իմարէթ հիւքիւմէթի մասրաֆը յրա հէտմու թախրիպ օլունմասընը միւթէզամմին տիր։ Պու հիւքմ հէր հալտէ պիր սէնէեէ գատար իճրա օլունաճաղը, ֆագաթ կէչէն հաֆթա ալտրգընմըշ Էյրօբա զաղէթալարընդն խապեր վէրտիքլէրինէ կէօրէ, պու պէնտ տահա եէնի իճրա օլունմաղա պաշլամըշ տըր, վէ չիմիրիք Բուսճուգ վէ Շումնու գալէլէրի թախրիպ օլունույօր։

Սանիէն,—Ահտնամէնին 15նճի պէնտի, քի Շարգի Ռումէլի հուսուտունուն վէ Պալգանլարընդն ասաքիրի Օսմանիյէտէն իսթիլասընա տայիր՝ տիր։ Մալիւմ օլտուղու վէճհ իլէ պու պէնտ հէնուզ իճրա օլունմամըշ տըր վէ եագընտա իճրասը տախի մէմուլ տէյիլ տիր, վէ մատէմ քի Էյրօբա տէվլէթլէրի չիմտի օ պէնտին սէօզիւնիւ իթմէեօրլար, պիզ տէ իթմէսէք, միւնասիպ օլուր տէյի զանն իտէրիզ։

Սալիսէն,—Ահտնամէնին 23նճի պէնտի, քի Կիրիտ ճեզիրէսինէ, վէ Պէրլին ահտնամէսի իլէ պիր սուրէթի իտարէ գարարլաշտրըլմայան Էյրօբաի Օսմանի վիլայաթը ըսլահաթընա տայիր տիր։ Պու պէնտին իլք գըսմը (Կիրիտ տայիր օլան գըսմը) իճրա օլտու տէեէպիլիրիզ, հէր նէ գատար Կիրիտլիլէր արա սրրա խօշնուսուզլուգ էսէրլէրի կէօսթէրմէքտէն կէրի տուրմայօրլար իսէ տէ։ Ֆագաթ պէնտին իքինճի գըսմը, քի Կիրիտ Նիզամնամէսինին էսաս իթթիխաղլյա Էյրօբաի Օսմանինին վիլայաթը մէգքիւրէսինտէ իհթիյաճաթը մահալիյէեէ կէօրէ ըսլահաթ իճրա օլունմասընը, վէ պու խուսուսա պաշլըճա եէրլիլէրտէն միւրէթթէպ գօմիսիօնլար թէշքիլ օլունուպ նիզամնամէլէր եաբըլմասընը հիւքմ իտէր, իշթէ պու իքինճի գըսմ հալա իճրա օլունմատը։ Կէչէն հաֆթա ալտըղրմըշ ինկիլիզ կազէթալարընն խապեր վէրտիքլէրինէ կէօրէ, ինկիլթէրրա մէպուսան գամարասընա Օրը Ջարլզ Տայլք, պու մէսէլէ հագգընտա ինկիլիզ հիւքիւմէթինին նազարը տըզգաթընը տավէթ իտէճէք տիր։

Իսպանիէն,—Ահտնամէնին 24 ինճի պէնտի, քի Եունան հուտուտունուն թասհիհինէ տայիր տիր։ Պու պէնտին իճրասընտա շիմտիյէ տէկինինիչէ թէախխիւրաթ վուգուս պուլմուշ վէ նիչէ միւշքիլաթա թէսաահիւֆ իտիլմիշ իսէ տէ, արթըգ իճրասը զէմանը կէլմիշ օլտուղուալէլումումզանն օլունմաղտա տըր։ Եունան հուտուտու մէսէլէսինին պիր ան էվվէլ թիսվիյէ օլմասը յա, տէյիլ եալընըզ Պէրլին ահտնամէսինին իճրասը եօլունտա պիր պէօյիւք ատըմ ալընմըշ օլաճաղ տըր, իլլա, Պապը Ալի տախի պիր պէօյիւք ղայլէտէն վէ քիւլկիյէթլի մէսարիֆաթտան գուրթուլաճաղ տըր։ պու կիւնքի կիւնտէ Եունան հուտուտընտա 60,000 Օսմանլը ասքէրի պէքլէմէքտէ օլտուղու չէօյլէ տուրսուն։ Եունանիսթան իլէ պիր մուհարէպէ իհթիմալի, օրտուի հիւմայունընն սուլհ հալինէ վաղընը պիթթապ միւմքինսիզ իտիյօր, վէ տէվլէթին չիմտիքի միւզայիգայը մալիյէ հալինտէ, պիհուտէ մաղրաֆլար օլույօր, վէ տահա միհիմմ իշլեր կէրի գալըյօր։ տիկեր ճիհէթտէն էվրօբա տախէ իսօշնուտուսուզլուգ ըշհար իթտիյինտէն, տէվլէթը Ալիյէ մանէն տէ միւթէզարրուր օլույօր։ Իմտի, իշպու Եունան մէսէլէսինին պիր ան էվվէլ հիւսնիւ թէսվիյէսի, հէր վախթանբէրվէր Օսմանլընընն, էղ ճան ու տիլ արղու իտէճէյի մատատ տիր։

Խամիսէն,—Ահտնամէնին 61 ինճի պէնտի, քի Էրմէնիլէրին սաքին օլտուղլարը էյալաթտա ըսլահաթ իճրասընա տայիր տիր։

Սատիսէն,—Ահտնամէնին 62ինճի պէնտինին պիր գըսմը, չիւնքի պէնտին պու գըսմը, Թիւրքիատա մեղհէպ ֆարգը իտիլմէյէրէք, հէր քէսին շահատէթի մահքէմէլէր հուզուրընտա գապուլ օլունաճաղընը պէյան իսթիյի հալտէ, թէէսսիւֆ իտէրիզ քի, եագընվագքթա գատար էրմէնի բաթրիրգխանէսինէ վարիտ օլան չիքեայէթնամէլէռ նազարէն, Անատօլունուն պիր չօգ եէրլէրինտէ հէնուզ պու գատտէ իճրա օլունմամագտա տըր։

Պէրլին ահտնամէսինին տայիր ահքեամը միւհիմմէսի, եա քեամիլէն իճրա օլունմուշ տուր, եա իճրա օլունմագտա տըր, վէ եախօտ իճրասը վագթը կէլմէմիշ տիր։

Իմտի, Պալգանլար իսթիլասը վէ Եունան հուտուտու մէսէլէլէրինի պէր թարաֆ իթտիքտէ, մանէթթէսսիւֆ թաստիգէ մէճպուր օլուրուզ քի, Պէրլին ահտնամէսինին հէնուզ իճրա օլունմամըշ պուլունան գըսմը, Թիւրքիա ըսլահաթընա տայիր օլան գըսմը, եանի, տէվլէթի Ալիյէ իշլուն, իճրասը էն զիատէ խայրլը վէ էլզէմ պուլունաճաղ գըսմը տըր։

Վէ եէնէ, ադիմ թէէսսիւֆլէ իգրարա մէճպուրուզ քի, Պէրլին ահտնամէսինին, տէվլէթի Ալիյէ իշլուն զարարը օլան պունճա պէնտլէրի, էօթէտէ զմնէն վէ եախօտ աչըգտան աչըղա պիրէր գուվվէի ճէպրիյէ պուլունտուղու հալտէ, հէրսի տախի իճրա օլունուպ, իշպու ըսլահաթ մէսէլէսինտէ էօյլէ պիր գուվվէի ճէպրիյէ պուլունմատըզ վէ իճրասը լաղմէ տէվլէթի Ալիյէնին իրատէթինէ թէրք իտիմիշ օլտուղու հալտէ Պապը Ալի հէնուզ ըսլահաթը մէգքիւրէյէ թէշէպպիւս իթմէմիշ տիր։

Ամատա պու վէճհէյէ, տէվլէթը Ալիյէնին տիւշմէնլերի էլինէ պիր պէօյիւք սիլահ վէրիլմիշ օլմասը, բէք զիատէ ամբնաճաղ պիր հալ տէյիլ մի տիր, վէ հիւքիւմէթի սէնիյէնին, կիւնտէն կիւնէ էհէմմիյէթ քէսբ իտէն պու մատտէի միւհիմմէյի, խալիսանէ վէ արիզ ու ամիգ նազարը տիդգաթա ալմասը վաճիպ տէյիլ մի տիր։

Ամատօլուտա վէ պիլ խասսա էրմէնիսթանտա իճրա օլունաճաղ ըսլահաթ մէսէլէսի, ինկիլթէրրատա լօրտլար գամարասընտա, լօրտ Գարնարվէն վասէթասընյա կէչէնլերտէ մէվդիի պահսա գօնտու, վէ ինկիլիզ հիւքիւմէթի վէ Պապը Ալի ալէյհինտէ բէք չէտիտ սէօզլէր սէօյլէնտի։ Բուսճուգ ճիհէթինտէ իճրա օլունաճաղ ըսլահաթ մատտէսի տախի, էօնիմիզտէքի հաֆթատա ինկիլթէրրա մէպուսան դամարասընտա մէվզդի պահսա գօնուլաճաղ, վէ շիւպհէսիզ պիր թագըմ սէօզտէ օրատա սէօյլէնէճէք տիր։

Ֆագաթ պունլարտան մանա՞նէ տիր։ Պու կիւնքի կիւնտէ հէր քէս, վէ հէրքէստէն էվվէլ Պապը Ալի, իսքեաթ օլմուշ վէ եախօտ իսքեաթ օլմուշ օլմաղ կէրէք տիր քի, պատէղին տէվլէթը Ալիյէնին տէվամ վէ պաղասը, անճաղ ըսլահաթա գատիլ օլապիլիր, վէ տէվլէթը Ալիյէտէն տահա գուվվէթի նիչէ տէվլէթլէր, ըսլահաթսըզ եաչաեամամըշ վէ մահվ օլմուշ օլտուղլարը հալտէ, տէվլէթը Ալիյէ ըսլահաթսըզ հիչ եաչաեամաղ։ Պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ, ըսլահաթա թէչէպպիւս իթմէք իշիւն, արթըգ հիւքիւմէթի Սէնիյէնին խարիճտէն իսթարա լիւզիւմու պուլունմա՞լը մը տըր։

Ֆիլվաղի, ըսլահաթա թէչէպպիւս իթմէք իշիւն պիր թագըմ զայլէլէրին միւնտէֆի օլմասը լիւզումու տէրմիեան գելընտըզը կիպի, բարա օլմաեընճա, ըսլահաթ տա օլամաեաճաղ տըր տէնիլտի, վէ լօրտ Սալիսբըրի տախի, լօրտ Գարնարվընա վէրտիյի ճէվապտա, պու էֆքեարը իլթիզամ իյլէտի։

Ֆագաթ չիմտիյէ տէկին նիչէ տէֆալար եազմըշ վէ էզճիւմէք կէչէնլերտէ Անկլօ-Թիւրք մուգավէլէնամէսինին տէվրի սէնէվիսի միւնասիպէթիյլէ տէրճ իթտիյիմիզ պիր պէնտտէ իսպաթ իթմիշ օլտուղումուզ վէճհէյէ, պիր թագըմ միւհիմմ ըսլահաթ վար տըր քի օնլար պէօյիւք պիր մասրաֆսըզ վէ անճաղ հիւսնի իրատէթ իլէ տէ իճրա օլունապիլիրտի վէ իճրա օլմասը։ Վէ թէէսսիւֆ իտէրիզ քի, տէվլէթին տիւշար օլտուղու զավայիլ վէ մուզայիգայի մալիյէ, պունտան պէօյլէ օ նէկ զավայիլ վէ մուզայիգայի մալիյէնին էօնիմնիւ ալմաղա մէտարը միւնֆէրիտ օլաճաղ նիչէ հիւսնի թէչէպպիւսաթընը իճրասըզլըզընա ատէթա պիր տէսիսէ օլտու։

Ֆագաթ հէր նէ հալ իսէ, հիւքիւմէթի Սէնիյէ վէլհասըլ ըսլահաթ թէչէպպիւս իթմէեէ գարարը գաթի վէրիպ, Անատօլու վէ էրմէնիսթան վիլայաթընա թագըմ թագըմ գօմիսէրլէր կէօնտէրտի։ Պու պիր խայըրլը ալամէթ իտի, վէ տէվլէթը Ալիյէնին տօսթլարը պու թէչէպպիւսիւ բէք զիյատէ թահսին իթտիքլէրի կիպի, Անատօլունուն վէ պա խուսուսա էրմէնիսթանն ֆիքտանը ըսլահաթտան խայլըճա միւթէզարրիր պուլունան ահալիսի տախի, ըսլահաթ գօմիսէրլէրինին նապ ու թայինի խապէրինի ալտրգտա, պիթթապ պէօյիւք իւմիտլեր իթմէեէ պաշլատըլար։ Վէլհասըլ Թոյտան նազլէն տէրճ իթտիյիմիզ Ամերիգալը մէքթուպունուն պէեան իթտիյի վէճհէյէ, պու ըսլահաթ գօմիսէրլէրինին թայինի «գարանլըգտա պիր մըգտար զիյա» վէրմէեէ պաշլատը։

Գօմիսէր թային պույուրուլան զէվաթը քիրամ, ալել ումումիլիճալը տէվլէթտէն պուլունմագտա իտիլէր։ պունլարընն Ցէրսատտէթտէն հարէքէթլէրի, չաշաալը պիր սուրէթտէ իսպար վէ իլան օլունտու վէ մութանթան սուրէթտէ մահալը մէմուրիյէթլէրինէ մուվասէլէթ իթտիլէր։ պինլէրճէ ահալի վէ հիւքիւմէթ վէմուրինի, տավուլ զուրնալար վէ պանտա մուզիգալար իլէ իսթիդպալլերինէ չըգտըրար, թօբլար թիւֆէնքլէր աթըլտը, ահէնքլէր իճրա օլունտու, չէրպէթլէր վէ չուպուգլար իչիլտի, վէ վիզիթալար գապուլ օլունուպ, վիզիթալար վէրիլտի։ Վէլհասըլ զիյնէթլէր վէ չէնլիքլէր միւքէմմէլ օլտու, վէ հէմ տէ օ տէրէճէ միւքէմմէլ քի, էկէր գօմիսէրլէր հալարաթընն մէմուրիյէթի օ գատարտա գալաճաղ օլսա իսի, հիչ պիր մէմուրիյէթ, պու տէրէճէ մուվաֆֆագըթլէ իճրա օլունմուշ օլամալաճաղ տը։

Ֆագաթ, պիր կիւն էվվէլիսի կիւլէր երուզ վէ սաֆտէրունլարա մախսուս մէսէրլէթի թըֆրընէ իլէ քէնտիլէրինի իսթիդպալ իտէն ահալինին իչէրիսինտէն գան կիթմէքտէ իտի, վէ թապիյաթը իլէ, պիր կիւն սօնրա քէնտիլէրինտէն պիր չէյ պէքլէրտիլէր, քի տէվլէթին տէ պէքլէտիյի չէյ իտի, եանի ըսլահաթ։ Իմտի գօմիսէրլէր նէ՞ եաբտըլար։ մէմուրիյէթլերինի իճրա իթտիրէ՞ մի, իբի այտան պէրի նէ՞ իչ կէօրտիւլէր։ հա՞նկը սուի ահվալը մէն իթտիլէր, հա՞նկը զուլմ վէ թէատտիյաթ բունարընը գաբատըլար, նէ՞ ըսլահաթ եաբտըլար։

Գօմիսէրլէր հագգընտա, Հալէպտէն, Մարաշտան, Տիարպէքիրտէն, Խարբութտան վէ Էրզրումտան խայը մէքթուպլար կէլմիշ տիր վէ կէլմէքտէ պուլունույօր։ Պու մէքթուպլարընն միւնտէրիճաթը հիչ պիր նէվ իճրաաթը հասէնէի իմա իթմէյիպ, անճաղ ահալինին խօշնուտսուզլուգլարընը պէեան իթմէքտէ տիր։

Հալէպ ճիհէթի գօմիսէրլէրի պուլունան Մազհար բաշա վէ Նուրեան էֆէնտի հազարաթը, ըսլահաթա միւհթաճ պու գատար շէյլէր պուլտուգլարը հալտէ, հիչ պիր միւհիմմ իշ կէօրմէմիշ տիրլեր։ եաբըգլարը օրթատա։ զաղէթալարտա եաղըլտը։ աճէպա պու քեաֆի՞ մի տիր ահալի պունո՞ մու պէքլեր իտի քէնտիլէրինտէն, վէ աճէպա հիւքիւմէթի Սէնիյէ տախի, էօյլէ շէյլերի ըսլահաթ ատտ իտէրէք, իքթիֆա իտէպիլիր՞ մի։

Տիարպէքիր վէ Խարբութ ճիհէթի գօմիսէրլերի Ալպէտէն պէյ էֆէնտի հազրէթլերի իլէ Մանաս էֆէնտի տախի, ըսլահաթա էշէտտի լիւզումու պուլունան Տիարպէքիր վիլայէթինտէ, քէնտի մէմուրիյէթի միւհիմմէլէրինի լայըգըլա իճրա իթմէմէքտէ տիրլեր։ Կէօրիւլէն իշլեր խուսուսի շէյլեր տիր։ իսթիգպալը թէէմին իտէճէք վէ ֆիւրտլէրին սուի հարաքեաթընը վէ ումումը հիւքիւմէթտէ պատէղին սուի իսթիմալաթը մէն իտէպիլէճէք թէշէպպիւսաթտա պուլունուգլարը եօգ։

Էրզրումտան կէլէն խապէրլեր տախի, ֆէնալըգ թարաֆընտան օ պիրլերինտէն կէրի գալմաղ։ Պիր իշ կէօրիւլտիյիւ եօգ։ գօմիսէրլեր (Եուսուֆ բաշա վէ Ազարէգեան էֆէնտի հազարաթը) էրզէրինի ճէպլերինէ գօմուշլար, հէրսինտէն էվվէլ քէնտի պէյնլերինտէ զուհուրա կէլէն իսթիլաֆաթը էֆքեարը թէսվիյէյէ չաբբէյօրլար իմիշ։ պիր ֆիւրտ վէ թիւրք մէսէլէսի չըգմըշ, վէ ֆիւրտլերին տէվլէթ իչիւն նէ տէրէճէ խայըրլը ատէմլեր վէ նէ տէրէճէ միւթի թէպտա օլտուգլարը ունուտուլույօր իմիշ։ ։ ։ ։ Էօթէտէ վալի ֆօսֆօր բաշա հազ-

բէթլէրի տախի նիզամնըզ իշլէր եաբմադտա վէ էքսէր ահալինին լոշնուտուզլուղունու մուճիպ օլմագտա իմիշ։ Վան վիլայէթի հագդընտա պիր չէյ եաբըլըրը եօգ։ Պո՞ւմու տուր ըսլահաթ. վէ աճէպա Պապը Ալի պիլէ, ըսլահաթըն վէ հէմտէ ճիատի ըսլահաթըն, էշէտտի լիւզումունու հըսս իյլէմիշ օլաուղու հալտէ, աճէպա գօմիսէրլէրին եաբտըգլարընը թահսին իտէպիլի՞ մի։

Պիզ ասլա մէմուլ իթմէյիզ։

Հայը՞ք քի, միլք ու միլլէթին պիւթիւն իւմիտի շիմտի ըսլահաթտա օլաուղու հալտէ, էյէր պէօյլէ կիտէրսէ, օ գօմիսէր սէվտասընտան տա վազ կէչմէմիզ լազըմ կէլէճէք տիր։

Սէօղիւմիզիւ ուլաթմագ իսթէմէյիզ, չիւնքի էմինիզ քի, հիչ պիր վաթանբէրվէր զաթ, իշլէրին շու հալի իւզերինէ տիւշիւնտիւքտէ, պէօյիւք պիր աճը տույմագտան քէնտիսինի մէն իտէմէկէճէք տիր։ Պունտան օթուզ սէնէ ագտէմ թիւրքիատա ըսլահաթա լիւզում վար իտի վէ հիւքիւմէթ օ ըսլահաթը իճրա իթմէմէքտէ օլտուղունտան, Բարիս ահանամէսինին հինի թանզիմնտէ էյլէ լազըմ կէլտի քի, Պապը Ալի ըսլահաթըն իճրասընը թէահհիւտ իթմսին։ Օնտան պէրու եիրմի իքի սէնէ կէչտի վէ հինէ ըսլահաթ իճրա օլունմատը. զընտան վէ էզ ճիւմլէ էրմենիյթան գըթասընտա սուի իտարէ վէ թէատրյաթ արթմըշ օլտուզունտան, պու տէֆա Պերլինտէ տէվլէթի Ալիյէ, Բարիստէքինտէն աղըր պիր թէահհիւտ ալմընա կիրմէկէ մէճպուր օլտու, չիւնքի պու տէֆա, Պերլին ահանամէսինին 61ՆճՆի պէնտիյլէ, պիր տէ էվրօբա տէվլէթլէրինին նէզարէթի վէ Պապը Ալինին տուէլի մուազզամատա վազթ պէ վազթ հիսապ վէրմէք մէճպուրիյէթի իլա. վէ գըլընը։ Վէ իշթէ օ Պերլին ահանամէսինին իմզալանմասընտան պէրի թամ պիրշէնէ միւրուր իթտիյի հալտէ, օրթատա կէօրիւլէն իճրաաթ վէ նէթիճէ տախի, պու գօմիսէր մատտէսինտէն իպարէթ տիր։

Պու գօմիսէրլէրտէն պիր պէօյիւք իսայր պէքլէնէմէկէճէյի անլաշըլմըշ տըր, վէ էկէր ճանիպը Պապը Ալիտէն եվամիրի ճէտիատէ վէ շէտիատէ իթասըյլա, գօմիսէրլէրին մէսլէքի թէպտիլ գըլընմազ իսէ, ըսլահաթա պէքլէմէք պիհուտէ օլաճաղը տէրքէար տըր։ Իմոի, մէնաֆիի տէվլէթ նամընա օլարագ, հիւքիւմէթը սէնիյէյէ ըլճա իտէրիզ քի, պու մէսէլէի միհիմմէյի նազարը տըգդաթա ալըպ, պիր ան էվվէլ իճապընը թէրթիպ պույուրսուն. չէօյլէ քի, պունտան պէօյլէ տախի ըսլահաթըն անճագ սէօզիւ իլէ կէչինմէեէլիմ։ Վէ թէքրար ըլճա իտէրիզ քի, մատէմ քի էրմենիսթան վիլայաթ վէ սանճագլարընտա սուի իտարէնին վէ զուլմ ու թէատտիյաթըն, սայիր հէր մահալէրտէն զիյատէ օլաուղու անլաշըլմըշ, վէ կէչէն սէնէ պու կիւն Պերլինտէ, տէվլէթը Ալիյէ մուրախասալարը, պու պապտէ պիր պէնտի մախսուս իսղա իթմիշ տիրլեր, հիւքիւմէթը սէնիյէ էրզրում, Վան վէ Տիյարպէքիր վիլայաթընըն ըսլահաթընա պիր սուրէթը մախսուսէտտէ հիմմէթ պույուրսուն։ Էկէր պէօյլէ եաբըլըր իսէ, տէյիլ եալընըզ տէվլէթ, թէրագդը եօլունտա պիր պէօյիւք ատըմ ամըշ օլուր, վէ տէյիլ եալընըզ էրմենի միլէթի կիպի, տէվլէթի մէթպուէսինէ օլան սատագաթը վէ մէմալիքի Շահանէտէ օլան էհէմմիյէթի տէրքէար պուլունան պիր միլէթին հագդը իսթիտաաթը իսղա իտիմիշ օլուր, իլա, Պերլին ահանամէսինին տէ պիր միհիմմ պէնտինին իճրասըյլա, միւտախէլաթը էճնէպիէեէնին էօնիւ ալընմըշ օլուր, վէ չիպպէհէսիզ օլ վազթ, լօրտ Գարնարվընը վէ բիւֆէգասընը նութգլարընա լիւզում գալմազ։

Ըսլահաթ հագդընտա զաթը հազրէթը Բաթիշահինին արզուի գաթիհիհիմայունլարընա վէ հիւքիւմէթի սէնիյէնին հիւսնի նիյաթընա իսթինատէն, կէլէճէք սէնէ պու կիւն, իշզու մէսէլէի մուհիմմէեէ տայիր տահա զիյատէ մէսէրրէթպախշ չէյլեր եաղապիլէճէք յիմիզի մէմուլ իտէրիզ։ Բ.

ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ

Գլոմբղընի Ի-ղէրինէ Տի-Բուլոտ

Սթամպոլ 2/14 յուլիս 1879

Իշէր ըէք աղըր կիթմէքտէ իսէլէրտէ, ախպ ու իթանընն ճանլանմագտա օլաուղու տա ինքեար օլունամազ, վէ սոն պահար եագլաշտըգճա բիաշանընն եիւկիւ կիւմկէյ պաշլայօր։ Եալընըզ էմնիյէթ չօգլուգ եօգ տուր, վէ էկէր մուալլագտա գալան բօլիթիգա մէսէլէլէրի սէրիան հալ օլունուրլար իսէ, չիւսկէսիզ էմնիյէթսիզլիք ատֆ օլաճագ, ախպ ու իթա բուհը ույանաճագ, էճնէպի բիաշալարընտան նագտ կէլէճէք, վէ մէվլէքէթիմիզին սէրվէթի թասլիկէսինտէն իսթիֆատէ, վէ սէնայիի մահալլիկ թէվսի օլունարագ, էվվէլքի թիճարէթ վէ ախպ ու իթա եէնիտէն մէյանա չըգաճագ, վէ էյի իշէր օլաճագ տըր։ Իշթէ թէճրիպլէի իշ ատտմարընընն էֆքեարը պունտան իպարէթ տիր, վէ թէմէնի իտէրիզ քի էօյլէ օլաուն։

ՊՈՒՂՏԱՑ. Պունուն բիաշասը պիր հաֆթա ըէք էհէմմիյէթսիզ վէ սուզ կէչմիշ տիր, լաքին պու կիւն Գարա աէնիզտէն ըէք չօգ մալ կէլէճէյի խապէր վերիլիկի ճիհէթէ, պու հաֆթա միհիմ իշլէր իճրա օլաճաղը մէյհուզ տուր։ 55—58 լիպրալիգ եուչագ պուղտայլարընն ֆիյաթը 20 վէ 24 ղրշ արասընտա տըր. խամուրսուզ թապիր օլունան պուղտայ 22—26 ղրշ տըր. սէրթ պուղտայ եօգ տուր, պուրատա պուլունմագտա օլան 57 լիպրալիգ պիր եիւքիւն քիլէսինէ 28 ղրշ թալէպ օլունմագտա տըր։

ԱՐԲԱ. Պու գալսիրէ չօգ տըր վէ ֆիյաթլար խայլիտէն խայլի ինմիշ տիր։ Քիսի Ցոան 10 ղրշա վերիլիեօր։ Եուլաֆ 8 ղրշ խրիօր։

ՈՒՆ. Բուսիա վէ Բումանիատան ըէք ազ մալ կէլտիյի իշլին, ֆիյեաթը եէնիտէն ինմէմիշ տիր։

ԻՏԽԱԼԱԹ

Շէքէր վէ գահվէնին ֆիյաթլարը տէյիշմէեօր. ախկէր մալլար էյի հալտէ տէյիլլէր տիր։ Պունուն սէպէպի թաշրատան ալընը օրմատընը իշլին տիր. պիրտէ հէր վաքօր Էվրօբատան մալ կէթիրտիյինտէն, քիւլիյէթլի մալ վար տըր։ Զանն օլունտուղունա կէօրէ, ֆիյաթլար սոն պահարտան էվվէլ եիւքսէլմէկդէր, զիրա ալէյ ատտէ օ վագըթ թաշրա ալընմալարը բիացամըզա կէլիրլեր։

ԻԾԽԱԼԱԹ

ԲԱՄՊՈՒԳ. Հազընը մալ չօգ օրմայըզ, 3000 օդկա գատար ճանճագ վար տըր։ Ցիյաթլար՝ Մայթոս՝ 8–8·25, Պալըքէսէր՝ 7·75–9, Իզմիր՝ 8–8·50 Ատանա՝ 7·50–7·75։

ԵԱԲՍԱՂԸ. Գատտագ պաչը 8–8·50։ Եըգանմը Անատօլու 8–9, քիրլի 4·50–5։ Հիչ իշ եօգ տըր վէ հազընը մալ տա եօգ տըր։

ԹԻՖԹԻԳ. Հազընը մալ ըէք չօգ վար տըր, ատէօրթ պին պալէտ գատտար։ Էնկիւրիւ, Պէյ Բազար 21–23, Գասթամունի, Զանկըրը 20–21·50, Վան 9–11։

ԱՖԻՕՆ. Հազընը մալ 1000 գըյէ գատտար վար։ Եէնի մահսուլ պէշ պին սանտըզ գատտար թախմին օլունույօր։ Մայթիա 250 ղրշ, Պալըքէսէր 240, Էնկիւրիւ, Գայսէրիյէ՝ 190–210։ Զըգընը 80–120 ղրշ։

ՃԷՀՐԻ. Պիր ազ իսղահ՝ օլունմուշ տուր. Էնկիւրիւ 5·50–8, Գայսէրիյէ 5–5·50, Թօգաթ 3·50–4։

ՔԻՖՐԻ. Հազընը մալ 2000 օդկա վար. Իշլենմիշ Գայսէրիյէ 33, Իշլենմիշ 25։ Էնկիւրիւ 32–24, Գալայճըք 31–24։

ԷՐՄԷՆԻՈՒԹԱՆ

Թէ՝ զագէթասընընն 9 յուլիս Թարիխի նիւսխէսինտէ ամիտէքի չայանը տիդգաթ պէնա կէօրիւլմիւշ տիւր.

Մալիւմ տիւր քի Պերլինին 61ինճի պէնտի էրմենիլէր թարաֆընտան գանկրէէ արզ օլունան միւթալէպաթը մէշրուա վէ միւթէտիլէյի նազարը աղդգաթա ալմամընը տըր։ Պու պէնտին ահքեամընճա՝ Պապը Ալի էրմենիլէրտէն մէսքիւն էյալաթտէ իհթիյաճաթը մահալլիյէնին, իյճապ վէ եգթիզա իթտիրտիկի ըսլահաթ ու թանզիմաթընը պիլա թէէխիւր մէզգիի իճրայա գօյմայա վէ էրմենիլէրի Զէրքէսէր վէ Քիւրտլէր ալէյհինտէ թէէմին վէ մուհաֆազա իթմէէ թահհիւա իտիյօր։ Ահանամէնին միւէլլիֆլէրի իլավէթէն շունու տա տէրճ ու պէեան իտիյօրլար քի Պապը Ալի պու պապտէ իթթիխաղ օլունան թէտտապիրտէն վազգթ պէ վազգթ տէվլէթլէրէ մալիւմաթ վէրմէք՝ մէմլէքէթին մէնաֆիի հագդիյէսինէ վէ տուվՁը մուազզամանընն մազսէտինէ տապան տապանա զըտտա օլաճագ տըր։

Էլեէվմ տէնիլէպիլիր քի, մէմուրիյնի Օսմանիյէ ֆէնա տըր վէ հիւքիւմէթը սէնիյէ տախի տէֆթէթլէ պունու պիզզաթ պէյան իթմիշ տիր։ Մէմուրիյնի մէրգուլաքին Պապը Ալի էօյլէ կէօրիւնմիւշ տիւր քի, պէնտը մէղքիւրուն իճրաաթընա թէշէպպիւս իթմէք իսթէէօր, զիրա էրմենիլէրտէն մէսքիւն էյալաթը միւխթէլիֆ մահալլէրինէ խուսուսի գօմիսէօնլար իրսալ իթմիշ պիր։ Սթամպօլսն խաթիֆա իթմիշ օլան էյմէնի բաթրիյի Ներսէս Սրբազան հաղրէթլէրի, Եվրօբա տէվլէթլէրինին սէֆիրլէրի նէզտինտէ պէօյիւք նուֆուզ ու թէէսիրէ մալիք պուլունմաղը, միլլէթտաշլարընընն իհթիյաճաթ վէ թէշէքքիյաթը հագդընտա տէվլէթլէրէ պիր թագրիր թագտիմ իթմիշ տիր։ Բէք միւսէրրահ վէ սիյասէթմէնտանէ գալէմէ ալընմըշ օլան թահրիրաթը մէզքիւրէ, 61ինճի պէնտին ըէք զիյատէ քիֆայէթսիզլիկինի անլաթըզ հըսս իթտիրիյօր։ Վէ Պերլին տիվանը ալիսինտէ էրմենիսթան մուրախասալարը թարաֆընտան հագիգաթէն թալէպ օլունան թէտտապիրտէն էմրը գապուլինի միւտաֆաա իթմէ յիպտէ, պիր սուրէթը միւնասիպտէ վէ միւքէմմէլէտէ թահսին ու սէնա իտիյօր։

«Զաթը էսալէթբէնտհիլէրի, տիյօր մէգքիւր թագրիր, զաթէն պու գօմիսիօնլարը (Օսմանլը գօմիսիօնլարը) նասըլթէշքիլ օլունուգլարընը պիլիր, վէ ալարգլարը թալիմաթլարընն տախի նէտտէն իպարէթ պուլունուգլարը մալիւմի էսալէթբէնտհիլէրի օլմալը տըր։ Պու միւխթէլիֆ գօմիսիօնլարընն սէմէրէլէրի նէ օլաճաղընը շիմտիտէն քէշֆ ու իսթիխրաճ իթմէք, վէ պու սէմէրէլէրին պիրպիրինէ միւշապիհ օլուպ օլմայաճաղընը էվվէլճէ պիլիպ սէօյլէմէք մուհալ գապիլինտէն տիր։ Մա մաֆիհի շունա շիւպհէ օլունմաղ քի, ահվալը իսթիւն քէօյիւ թէագիդ իթմէք վէ պիր տահա եարըմ թէտապիրլեր իճրասընա բուխատթ վէրմէք՝ մէմլէքէթին մէնաֆիի հագիգյէսինէ վէ տուվՁը մուազզամանընն մազսէտինէ տապան տապանա զըտտա օլաճագ տըր։

Էլեէվմ տէնիլէպիլիր քի, մէմուրիյնի Օսմանիյէ ֆէնա տըր վէ հիւքիւմէթը սէնիյէ տախի տէֆթէթլէ պունու պիզզաթ պէյան իթմիշ տիր։ Մէմուրիյնի մէրգու-

---

ԻՏԽԱԼԱԹ — ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ — ԻԾԽԱԼԱԹ

ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՖԻՅԱԹ	Լ. Օ.
ՁԷԽԱՑԻՐ			
Պոնդոյ սէրթ, Ազոֆ . . . . Լիպրա 58|60	քիլէ	27–29	100
» սէրթ Բումէլի . . . Լիպրա 55|60	»	23–28	»
» երմըշագ Թունա . . . Լիպրա 56|59	»	21–24	»
» » Բումէլի . . Լիպրա 55|60	»	20·50–25	»
Մըսըր պոնդոյը	»		»
» » Թունա	»		»
» » Բօթի, Օրտու . .	»	12·50–13	»
» » Բումէլի	»	12·75–13	»
Արէա Թունա	»	9·50–10	»
» Բումէլի	»	9–9·50	»
Եոլֆ	»	8–	»
Զավրաբ	»	–	»
ՏԱԳԻԳ			
Եէրլէ ոռնո	չուվալը	85–96	»
Օրէոս ոռնոս 1 ինճի ճինս . .	»	122–125	»
» » 2 ինճի ճինս . .	»	112–115	»
» » 3 վէ 4 ինճի ճինս	»	90–104	»
Գալա 1 ինճի ճինս	»	100–102	»
» 2 վէ 3 ինճի ճինս . . .	»	88–95	»
ՕԳԴՈ. ՄԱԼԸ			
Գահվէ Բիօ 1 ինճի ճինս . . .	100 օդգասը	1000–	»
» 2 ինճի ճինս . . .	»	850–900	»
» 3 ինճի ճինս . . .	»	720–760	»
Շեէրէր Հօլանտա վէ Թրիէսթէ .	գանթարը	192–196	103
» Ֆրանսըզ քէլէ, 5 քիլօկ.	»	230–	100
» » քէլէ 3 վէ 2·50	»	235–	»

ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՖԻՅԱԹ	Լ. Օ.
Պէրէր	օդգասը	5·25	104
Զէվէ Պէնկալա	»	100–130	100
» Մատրաս	»	65–70	»
Բէրբօլ Ամէրիգա	սանտըզ	35·50–36	»
Մօմ Սբարուաչէթ 8–9 քիլօկր.	»	53–60	»
» » 11–11·70 »	»	90–98	»
Քօլ Ինկիլիզ	»	200–	»
Զայ Գօնկօ	օդգա	16–25	105
» Փէգօ	»	40–100	»
Բէրէնչ Ճէնօվա	չուվալ	42– ֆր.	»
» Ինկիլիզ	»	162–165	100
Իսբէրրիօ	20–25 օդ.	100	»
Ռօմ Ինկիլիզ	10–12 կալ.	100	»
» Թրիէսթէ	18 »	100	»
Սայ Եաղը Սիպէրիա	օդգա	12–12·25	105
Զէրվիշ Եաղը	»	8·50	»
Գոյբոտ Եաղը Մօսգօֆ . . .	»	8–	»
Տօն Եաղը	»	6·50	105
Խարկով սիյահ	»	30–42	120
» գըրմըզը	»	6·50–	105
ՄԱՏԷՆ			
Պաֆրը Ինկիլիզ	օդգա	12–12·50	100
Զինֆօ	100 օդգասը	68–70 ֆր.	
Գալայ	գանթար	465–470	»
Գոբշոն	օդգա	2·75–3	104
Թինեէ	2 սանտրզ	190–200	100
Գաբֆէօ	50 քիլօկր.	65–68	»
Ճամ	սանտրզ	18·50–19ֆ.	
Զելէ Թրիէսթէ	»	165–170	»
Տէֆր Չըպուգ	գանթար	45–46	»
» բագէթ	»	50–	106
» տէյիրմի	»	52–	»
» չըպուգ Շուէտ	»	85–88	»
» բագէթ Շուէտ	»	88–90	»

ԷՄՎԱԼ	ՄԸԳՏԱՐ	ՖԻՅԱԹ	Օ. Լ.
Բոմպոֆ Մըսըր	օդգասը	4·75	100
» Անատօլու	»	7·75–8·25	»
Եաբաղը Գատտագ պաչը . . .	»	8–8·50	»
» Անատօլու երգանմըշ	»	8–9	»
Թիֆրիխ Անատօլու	»	21–22	»
» Վան	»	9–11	»
Իբէ Աճէմ վէ Խորասան . .	»	– ֆր.	»
Գօշ Պրուսա վէ սայիրէ . .	»	–	»
Տէրէ քէչի	8–12 բարչա	100–	110
Պաշ Մօռա Անատօլու	օդգա	16–17	110
Ճէհրէ Գայսէրի, Էնգարէ . .	»	7–8	»
Քէնէվիր Անատօլու	»	3·50–4	»
» Թօխատմու	»	1·50–2	»
Աֆիօն	»	220–250	»
» Զիքինթի	»	80–110	»
Քէրէն Ընչոռոմա	քիլէ	26–28	»
Սոսամ	օդգա	3·50–3·75	»
Անէոն Սագըզ վէ Զէչմէ . . .	»	8–	»
» Անատօլու	»	6–6·50	»
Քիֆէն	»	6–7	»
Ֆոռուլա Թունա	100 օդգասը	110–120	»
» Թրապուզօն	» »	100–130	110
Զէյրէն Եաղը Միտիլլի, Ա.յվալը	օդգասը	5·75–6	»
» » Կէմլէյիկ	»	5·75–6	»
» » Նուռնան	»	6–6·25	»
Սապոն Գանտիա	»	5·25	»
» Բէթիսօ	»	5–	»
» Միտիլլի	»	3·50–4	140
Պոռէմ էլի	»	9–10	100
Ֆընդըք Թրապուզօն	գանթար	125–135	»
Ճէվիզ Անատօլու	օդգա	1·75–2	»
Ինճիր Իզմիր	գանթար	80–120	»
Գոբրա Էդրէմ	»	95–100	»
Բէյրէր Գալէր Թունա	օդգա	6·50–7	105
» » Օսէա	»	6–	»
Զէյրէն Թրիկա	»	2·50–3	»

մէնին պաշլրճա սիյաթ ու ֆէդա-հաթընը, ուսմամ իտարէ նոգթաի նաղարընճա տէյիլ, իլա էրմէնի նոգթաի նաղարընճա տրայճաղըմ։ Պիր աղը ույզունսըզլըգ վար իսէ, օ տա չու տրը քի՝ մէ-մուրիյնի մէրդումէ քեաֆիֆէթէն միւսլիման ալըրլար, վէ էկէր քէնտի մէղհէպտաշլարընդն էրմէնիլերլէ օլան միւնասէպաթընճա մէ-մուրլըգ վէզայիֆինի ունուտույօրլար իսէ տէ, Միւսլիմանլըգ վէզայիֆինի սայքի ասլա ունութ-մայօրլար։ Պունտան չու նէյէթ իտիյօր քի, էրմէնիլէր՝ Միւսլի-մանլար ինտինտէ եալընըզ տուն վէ թաալի պիր հալտէ թութուլ-մայլը, հաթթա հէր կիւն քէն-տի հագդընտան մահրում վէ մաղ-տուր գալընճագտա տրրլար։ Պու սուրէթլէ՝ մէմլէքէթտէ պուլու-նան իտարէ, պիր իտարէի ճիս-մանիյէ օլմայը, իտարէի բուհա-նիյէ տիր։ Ամիյէ տախի պէօյլէ տիր։

Պինապէրին պիրինճի վէ էն միսթաճէլ իսլահաթ չու տրը քի, թաալի օլուզու վէճհլէ, էր-մէնիսթանտա էրմէնի մէմուրլար թային իտէրէք, էրօրթասաքի գավահտի հաղրէյի ատլիյէէ թէվֆիգան պիր միւքիյէ գա-նուննամէսիյլէ պիր տէ ճէզա գա-նուննամէսի նէյր իյլէյէրէք, մէ-հաքիմի չէրիյէնին միւսլիմանլար միյանընտաքի միւնաղասթան պաշգա միւնաղասա թանրմայա-ճաղընը էմր իտէրէք, վէ խրիս-թիյանլարընը պուլունտուգլարը պիլ ճիւմլէ մէսալիհի բույէթ ու մուհաքէմէ իտէն մէհաքիմինթէր-քիպաթընը իսլահ իտէրէք ի-տարէ վէ ատլիյէյի՝ ճիսմանիլիք հալինէ իտիալ իթմէլի տիր. քէ-զալիք՝ ատլիյէնին իշպու թէնսի-գաթը ճէտիտէսինէ էլզէմ օլան գուվվէթ ու մուղահէրէթի վէր-մէք իշիւն, պիր ժանտարմա թէշ-քիլ իյլէմէլի տիր քի, պու ժան-տարմա էմնիյէթը հալի թէէսիս իթսին, վէ կէօշէպէ էհալի միւս-թէսնա օլարագ, պէշ սէնէտէն պէրու էյալէթին իշինտէ իսքան իթմիշ օլան Միւսլիման վէ էրմէ-նիլէրատէն միւրէթթէպ պուլընսընը, վէ պիր էրօրթալը գօմանտանդն թահթընտա օլան վէ միւսավաթ ատէալէ հէմ Միւսլիման վէ հէմ էրմէնի զապրթանը պուլունընը։

Միւսավաթ գահտէսինին, սու-րէթը մութլագտատ իճապ իթ-տիրտիկի վէ հիւքիւմէթը սէնի-յէնին իլան իյլէտիկի տիկէր էքի իսլահաթ տահա վար տրը քի, պունուն պիրի՝ արազի վէ էմլա-քը օլմայան վէ բէք չոգ սըզլչան էհալինին հալինի միւթէտիլ գըլ-մագ իշիւն, պիր արազի գանուն-նամէսի թէէսիս իթմէք տիր, վէ տիկէրի տէ՝ պիլ ճիւմլէ էվրագը բէսմիյէտէ թիւրքէ լիսանը պէ-րապէր էրմէնիճէ լիսանը տախի գուլանմագ տրը։

Պու իսլահաթլար՝ էրմէնիլէրին պունճա սէնէլէրատէն պէրու մէվ-ճուտ օլան ըղարրապարընը տէֆ իթմէկէ քիֆայէթ իտէճէքլէր մի։

Օլունան մահզուն թէճրիպէ պէտահէթէն իսպաթ իտիյօր քի, հէր չէյի մէրքէղէ մէյլ իթտիրէ-րէք, վէ հէր մէսալիհի մահալլի-յէյի՝ մէրքէղ հիւքիւմէթինին մուամէլէսինէ թապի իտէրէք, է-յալէթտէ հարէքէթ վէ հայաթ մահվ օլույօր։ Մէմալիքին սեր-վէթը թապիիյէյէ մալիք օլան գըթալէրի, ֆագրը հալ իշինտէ պուլունույօրլար, լաքին էօթէտէ տահա ազ մահսուլտար վէ տահա ազ սանատթը օլան էյալէթլէր՝ նայիլ օլտուգլարը իմթիյազթը մահալլիյէ ուսուլի սայէսինտէ՝ հալլերինէ կէօրէ ռիֆահ վէ սատ-աէթը հալտէ տիրլեր։

Էկէր պէն եանընըյօր իսէմ, է-սալէթլու էֆէնտիմ, սահա մու-հալէպէկի ալխրէտէն էվվէլ պիրէ էվրօպա, մէմալիքի շահանէ էհա-լաթընտէ ատէմը մերքէզկէթ ու-սուլինին ռեթիիսազընը թալէպ իթմիշ տիր։ Էրմէնիլէր մուսիր-բանէ իթիգատ իտիյօրլար քի, իսլահաթդն էն ալէտ վէ հաթթա պիր տանէճիք թէէմինաթը՝ վէ հէմ տէ մէմլէքէթէ լիմրան վէ-րէճէք պիր տանէճիք վասէթա պու աբը։

Էկէր մերքէղին՝ ավելաեթլերէ եաղարրուպ, աղ չոգ սո-րէթը մութանթանէտ իլան օլունանպիլ-ճիւմլէ էմրնամէլեր, ֆերմանլար վէ եվրագը սարէ եէրինէ, հէր բաղրթան բուհանիեէտէն պէրի օլան, վէ եալընըզ վէզայիֆի միւ-քիյէսինի սէվէն միւգթէտիր պիր վալիյի նասպ ու թային իտէրէք, պունա նաֆիա վէ մէարիֆէ տա-յիր սէլահիյէթը վասիա վերիլ-սէ, վէ էեալէթի վարիսաթընը, հագլը վէ ագլա եաղընը օլան պիր գըսմընը պիզղաթ էեալէթին ի-չինտէ գուլանմաղա մէզղունէյէ-թի օլա իտի, պու կիւն էրմէ-նիսթան՝ Թիւրքիանդն էն կիւզել իւլքէլէրինտէն պիրի օլուր իտի, վէ օրատա էլեէվմ պիր պիրինին զարարը իլէ զանն իտէրսին եա-շամագտա օլանլար, գավանլին միւվաճէհէսինտէ քէմալը ասայիշ վէ մուհապպէթլէ եաշայաճագ-լար իտի։

ՄԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

—Մա էթթէէսիւֆ իշիթտիյի-միզէ կէօրէ, Ֆոր ու- ֆիօ-ֆիր կա-զէթասը պիր այ միւտտէթլէ թա-թիլ օլունմուշ տուր։

—Մէլէմէնլի Մուսթաֆա բաշա բաղար կիւնիւ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Ցիւն ագշամ Մահարտա Ռու-մուն պիրի պիր ֆահիշէյի պը-չագա պիր դաշ եէրինտէն եա-ըալայրպ ֆիրար իթմիշ տիր։

Մէրգումէ ֆահիշէնին հայաթը բէք թէհլիքէտէ իմիշ։

—Սիրքէճի իսկէլէսի ճատատ-սինտէ պիր գօնագ սէյիսինին, տէլիգանը պիր եահուտի սար-բաֆը կկշէնտէ իտամ իթմիշ օլ-տուզունտան, ուսուլու ճէտիտ իւզերէ, տավա վէքիլլերինտէն Ֆընկըը Սիմոն էֆէնին թահթը վէքեալէթինտէ վէ միւատֆէա-սընտա օլտուզու հալտէ, գա-թիլի մէրգումուն մուհաքէմէսի ռույէթ օլունուպ, գաթլէ հիւքմ իտիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

— Ֆրունճու էքմէյի 3 ղրուշ 5 բարա վէ սիմիտճի էքմէյի 115 բարայա չըգմըշ տըր։

—Դարբօվատա եահուտիլէր հագ-ղընտա վուդու գուլան վագատ-ատան տօլայը օրայա պիր թահ-գիգ գօմիսիօնը կլեթտիկի մալիւմ տիր։ Պու գօմիսիօն, ուզուն պիր լայեհա գալէմէ ալըպ, վագատի մէզքիւրէնին պիր գաշ չօճուգլար թարաֆընտան պիր իքի թաշ ա-թըմասընտան իպարէթ օլտու-զունու թահգիգ իթտիքատէն սոնդ-րա ֆիլիպէյէ ավտէթ իթմիշ տիր։

— Պու սէնէ ճանիք սանճաղըն-տան մնատտա պիլճիւմլէ թրապզոն վիլայէթինտէ էօշիւրլէր թախմին ուսուլի իւզրէ ալընմայըպ, թա-րիֆնամէ մուճիպինճէ թաշիր օ-լունանագմըշ։

—Թարապզուս մութասարրֆը Շէֆիք բաշայա իւշինճիւ րիթ-պէտէն Մէճիտիյէ նէշանը վերիլ-միշ տիր։

—Թէրսանէէտէն պու կինէրատէ պիր թագըմ էճնէպի մէմուրլարա եօլ վերիլմիշ տիր։ Պունլարընը պաղրը օն իքի այլըգ խթէր ի-միշ։

—Լինէ Ատատա իսքեան իշին 150 նուֆուս մէհահիր օրաեա կէօնտերիլէճէք տիր։

—Սուրիատա Հասպէյա դաղ-սընտա պիր կաղ մատէնի պու-լունմուշ տուր։

—Շումնու Միւսլիմանլարը, Պուլկարլարատան բահաթ եիւզիւ կէօրմէեէրէք, վարնա վէ Պուլ-կարիսթանդն սայիր չէհիրլերինէ հիճրէթ իտիյօրլար իմիշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Էրզրումտէն տիւնքի բօսթա ի-լէ վարիտ օլան մէքթուպլարտա պէր վէճհի աթի եաղրմըշ տրր։

Գօմիսէրլէր՝ ինթիյաճաթը մա-հալիյէէի պէեան իթմէք իշիւն, 36 Միւսլիման 9 էրմէնի վէ 3 տէ սայիր խրիսթիյան միլլէթլերտէն միւրէքքէպ պիր միւխթէլիթ մէճլիս թէշքիլինէ չալըշմագտա վէ 36 Միւսլիման աղա պուլմայա կիւճլիւք չէքմէքտէ տիրլեր։

Միլլէթիմիզ պու միւսա-վահսըզլըգը վէ նիսպէթսիզլիի կէօրէրէք, թալէպ օլունան 9 ա-ղայը վերմէյէ խահիշ կէօսթերմէ-մէքտէ տիր։

Գօմիսէրլեր հաղարաթը ըսլա-հաթը ճէտիտէյէ վէ թանղիմաթը խայրիյէեէ տայիր էլան հիշ պիր շէյ իճրա իտէմմիշլէր տիր, վէ իտէպիրմէլերի իշին տէ, պուրա-տա պէօյիւք պիր իւմիտ կէօրիւն-մէմէք տէ տիր։

Ալլահ վերէտէ պիզ քէնտի ի-թիգատրմըզտա եանընըմըշ օլալըմ։ ֆագաթ պունու տա անճագ վու-դուսաթլար թասատիդ իտէճէքլեր տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Ռուսիա աէվլէթի թէպասըն-տան վարնա սաքինէրինտէն Շա-հինօֆ Մինասեան, պունտան սէ-քիզ կիւն ադամմ հազիրան 21 թարիխի վէ 31 կիւն միւտտէթլի 27 շէր լիրայէդ 2 գըլթա պօնս պէտէլի նագտէն ալընմըշ տրր տէյէրէք, բումի իւլ իպարէ 2 գը-թա պօնս հէման 54 լիրայա պա-լիզ օլմուշ իսէ տէ, մէրգումէ Շա-հինօֆ, պու պօնսլարը եէտիմիզ-տէն վարնատա պիր տէսիսէ իլէ ախզ էթմիշ օլուպ, իշպու պօնս-լար քէսենելիմ եէքիւն հիւքմիւն-տէ օլուպ, հէր քիմին վասիթա-սը իլէ իպրաղ օլունուր իսէ գա-պուլ օլունմայաճաղընտան, ֆը-բանսըզ վէ Բում վէ էրմէնի կա-զէթասը վասիթասը իլէ իլան իթ-մէյէ մէճպուր օլմուշլուգ տուր։ Կէրէք միւտտէթի զարֆընտա, վէ կէրէք միւտտէթին ինգըզա-սընտա օլսուն թանրլամայաճաղը-նը պիլմէլերի իշիւն իլան օլու-նուր։ Մէգքիւր պօնսլատա պու-լունան իմզալարընը պիրի Ցիմիթ-րի Լիւպանովիչ, վէ տիկէրի Թիւր-քի իւլ իպարէ քէնտի նամընա գաղըմըշ միւհիւր քի Իսվօ Ըս-տանքօ Սուճիչ, տէրունի պօնս-լորտա պուլունան իմզալար պուն-լար օլտուզու իշիւն ճիւմլէնին մա-լիւմիւ օլմագ իւզրէ իլանը քէյ-ֆիյէթէ իպիտար գըլընտը։

2—1

ՇԵՀՐ ԷՖԱՆԴԻՆԴԷՆ ԿԷԼԷՆ ԷԼՃԻ

Ցէվայիրի միւթէշէքքիլէտէն մնատտա Ցէրսատէթ վէ պիլատը սէլասէ գանթար բուսումու սէ-նէի հալիյէ թէմմուզու իպթիտա-սընտան իթիպարէն, իհալէ օլուն-մագ իւզրէ շէրաթի մալիւմ իլէ ատրատէսթը միւզայէտէ օլուպ, շեհրը վէղքիւրուն 7 ինճի ճումաա իրթէսի կիւնիւ իհալէի գամիսի իճրա դըլընճաղընտան, պունա թալիպ օլանլարդն եէվմը մէգքիւ-ռէ տէկին շեհր էմանէթի մէճլի-սինէ միւրաճաաթ իթմէլերի իլան դըլընը։ 2—1

2 թէմմուզ, 95

ՆԷՋԱՐԻԹԸ ՃԷԼԻԼԻԷ ԱՏԼԻՑԷ

Պէյօղլու մէրքէզը պիտայէթ մէհքէ-մէսի իճրա տայիրէսի.

Սօֆիա գաապընը միւթէվէֆա Մանօյաքի Բարբատարի իլէ ղէվ-ճէսի Ամասթասիա զիմմէթինտէ, Պէյօղլու մէրքէզը պիտայէթ մէհ-քէմէսի հուգուգ տայիրէսինտէն վէրիլէն իլամ մուճիպինճէ, մաթ-լուպու օլան մէպալիղի մալիւմէ-նին թէսվիյէսի զըմընտա ֆիւ-բուխթի մահքիմ օլան Պէյօղ-լունտա Դալիսնճու գուլլուզունտա Ցարաճըգ սօղաղընտա վագի եէտի օտա վէ պիր սարընճ վէ պիր գույու վէ պիր մաթպախը միւշթէմիլ 1 նումէրօլը պիր պաղ քեարկիր խանէ 530 լիրատա, վէ թահթընտա 43 նումէրօլու պիր պաղ տիւքքեան իլէ իւղէրինտէ պիր օտա 325 լիրատա, վէ եինէ սօղաղը մէգքիւրտէ քեային սէ-քիզ օտա վէ պիր սարընճ վէ պիր մաթպախը միւշթէմիլ 3 նումէրօ-լը պիր պաղ քեարկիր խանէ տա-խի 405 լիրատա թալիպի էօհտէ-սինտէ թագարրիւր իտիպ, հա-զիրանդն 28ինճի կիւնիւ գարբ-ատտէ չէքիլմիշ օլտուզունտան, թէմմուզդն 29ունճու կիւնիւնէ գատար 31 կիւն զարֆընտա թէ-գարրուր իտէն պէտէլ իւղէրինէ եիւզտէ պէշ զամմը իլէ թալիպ օլանլարդն Պէյօղլու պիտայէթ մէհքէմէսի իճրա տայրէսինէ մի-ւրաճաաթ խլէմէլերի վէ անտէն սօնրա էմլաքը մէգքիւրէնին թա-լիպլինէ դաթիէն ֆիւբուխթի մա-գարրէր օտուզու իլան օլունուր։

28 Հազիրան 1879 3—1

ԹՕՔԻԱՆԷ ՈՒԹԷՐԷՆ ԿԷԼԷՆ ԷԼՃ

Մուգատատէմա Նէշը իտիլմիշ օլան գարարը տայիրէսի տախ-լինտէ, վէ թօքիանէտէ քեային մահալը մախսուսունտա պէշ բա-լալըգ իլէ միւպատէլէ վէ գաթ օլունարագ սիքքէ հալինտէն չը-գարըլմըշ օյան գըրգ բարալըգ սիքքէի նուհասիյէտէն պունտան պէօյլէ հուսուլէ կէլէճէք պագրը տախի պիլ միւզայէտէ սաթըլագ իւղրէ չիմտիյէ տէկին թէէրաթիմ իտէն օն պին օգկա գատարընդն միւզայէտէի ալէնիյէսի պիլ իճրա, երիմիկը սիմ մէճիտիյէ երիմի զըշ հիսապը իւղերինէ թէկպա-լուր իտէճէք ֆիսի իլէ էսմանը թօքիանէի ամիրէ իտաղինէսինին ատհապը մաթլուպ էլինտէ պու-լունան սուրէթլերինտէն մահսուպ օլմագ չարթը իլէ սաթըլաճաղը կէչէնլերատէ իլան օլունմուշ իտի։ Զիրքը օլունան օն պին օգգագա-տար ղուրուշլըգ պագրընդն օլ վէճհ իլէ միւզայէտէսի իճրա օլու-նարագ, պէհհեր գըյէսի սէքիզ ղրշ. տա թալիպի իւղէրինտէ գալ-ալընընտան, վէ 95 սէնէսի թէմմու-զունուն 5 ինճի բէնչշէնպիհ կիւ-նիւ գարարը գաթիսի վերիլէճէ-յինտէն, տահա զկյատէ պէհա իլէ իշթիրայա թալիպ օլանլարդն եէվմի մէգքիւրտէ նիհայէթ սաաթ օնա գատար թօքիանէի ամիրէ մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյէմէլերի։

1 թէմմուզ, 95 2—1

ԷԼԷՖ ՆԷՐԻՆԴԷՆ ԿԷԼԷՆ ԷԼՃ.

Վալիտի Մահիտի ճէնապը Բա-տիշահի ճէննէթմէքեան Ամպիւլ Մէճիտ իան հազրէթլերի էվգա-ֆը ճէլիլէրի մերպուրթաթընտան Ցերգոս նահիյէսի տախիլինտէ Սթրանճա աշարը իլէ բուսուսաթ օթլագիյէսի 95 սէնէսի մալիյէսի մարթընտան իթիպարէն պիր սէ-նէլիկի երիմի պին պէշ եիւզ ղրշ. պէտէլ իլէ թալիպի էօհտէսինտէ պուլունուզունտան, զիյատ իլէ թալիպ օլանլարդն, միւթէահհիւտ-էրի իլէ պէրապէր թարիխի ի-լանտան իթիպարէն թէմմուզուն 7ինճի կիւնինէ գատար էվգաֆը հիւմայուն վարիսաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իթմէսի վէ միւս-տէթը իլան թէքմիլինտէ իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընճաճաղը ի-լան օլունուր։ 5—1

30 Հազիրան 95.

Իւսկիւտարտա Թօքհանէլի օղ-լու ճատատէսինտէ 11 օտալը պի-չիմի պիր էվ 4000 արշլն միւ-զէյէն պախչէսիյլէ պու հաֆթա զարֆընտա տէյէրինտէն զայէթ էհվէն ֆիւբուխթի մութլագ սա-թըլաճաղընտան, ալմայա արզու իտիպ վէ կէզմէք իսթէէն զէ-վաթ, քէօբրիւ պաշընտա վալի-տէ Սուլթան խանդն տիշարրսընտա քիթաղը տիւքքեանընտա հէր կիւն սաաթ սէքիզտէն օնա գատար Սարգիս աղա Մատթէ-ոսեան իլէ կէօրիւշիւպ, թէզքէ-րէ ալըպ կէզէպիլիր, բաղարըզը տախի մուամիլէյհ իլէ օլաճագ։

3—2

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՖՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 14 Յուլիս

Ինկլիզ էսհամը Ինկ. Լիր.		97-13/16
Օսմ. էսհամը աչքլը		11-3/4
» » գաբանտը		11-3/4
Իսթիգրազ	65	14-3/4
»	69	14-1/8
»	71	55-1/2
»	72	21-
»	73	13-1/8
Օսմանլը պանգաղը		10-1/4
Մըսըր տույուն. մութա հրատ		48-1/2
» իմթիյազը		72-1/2
Ռուսիա իսթիգրազը		86-
Գամպիս Բարիզ 3 այ վատ		-

Փարիզ, 14 Յուլիս

Ֆրանս. էսհ. 3 % ֆր.		84-75
» » 5 գրօնսուզ		117-75
Օսմ. էսհամը աչքլը		11-95
» » գաբանտը		11-97 1/2
Իսթիգրազ	65 ֆր.	75-
»	69	70-
»	73	65-
Մըսըր ֆոնտ. մութա հրատ		245-
Գրէտի Լիոնէ		721-25
Օսմանլը պանգաղը		508-75
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի		46-75
Իթալիա էսհամը		80-47 1/2
Գամպիս Լօնտրա 3 այ վատ		25-30

Վիէննա, 14 Յուլիս

Աճիս ֆիորին		-
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի		21-20

ԱՍԻԱԹԱՆ ՖՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ադշ. դաբ.		12-33
Պու սապահ աչքլը		12-34
Իսթիգ. 63 (Մութօն)	6 % ֆ.	75-
» 65 »	6 % ֆ.	71-50
» 69 (Բրինար)	6	69-50
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		21-25
» 73	6 % ֆ.	64-
Ռումէլի չըմէնտըֆէր	3	45-50
Ագճէ ֆայիզի	%	9
Բըբոր	Ղրշ	-
Հավալէսիզ	»	40-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	4-10
Ստամպոլ պանգասը	6-20
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4- 3
Թրամվայ	2-50

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան	Ղ.	Փ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		106-12
Մէթալիք »		115-10
Պէշլիք »		114-30
Պազըր »		240--
Գայմէ »		1050-
Ինկիլիզ լիրասը		109-22
Ֆրանսըզ ալթունու		87-24
Փոլ		89-36
Ֆրիմից ալթունու		51-10
Գարպօն գայիմէսի		9-21